

Вікторія КНЯЗЬ

здобувачка освітньо-професійної програми
«Публічне управління та адміністрування», ЗУНУ
(науковий керівник: канд. наук з держ упр., доцент кафедри
менеджменту, публічного управління та персоналу ЗУНУ
Віктор АНТОНЮК)

СУТНІСНИЙ КОНТЕКСТ ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

Сучасні виклики, породжені воєнним станом, кадровими втратами, обмеженістю фінансових ресурсів та необхідністю застосування адаптивних механізмів у процесах надання освітніх послуг через запровадження дистанційних і змішаних форм навчання, актуалізують потребу в пошуку нових моделей організації діяльності закладів освіти, здатних забезпечити їхню стійкість та інноваційний розвиток. Водночас, новітні тенденції в цифровізації системи управління, розвиток електронних сервісів та вимоги до прозорості діяльності формують нову парадигму менеджменту освіти, акцент в якій робиться на забезпеченні ефективної організації внутрішніх процесів, формуванні безпечного навчального простору та орієнтації на якісні результати [1]. Отже, удосконалення організації діяльності закладу освіти є важливою умовою підвищення його ефективності, забезпечення якості освіти, зміцнення кадрового потенціалу й формування сучасного освітнього середовища.

Сутнісний контекст процесу організації діяльності закладу освіти полягає у створенні раціональної, гнучкої та ефективної структури управління, яка забезпечує якість освітніх послуг, професійний розвиток персоналу та задоволення потреб здобувачів освіти і всіх зацікавлених сторін. В конкретизованому аспекті сутність такої організації наведена на рис. 1.

Рис.1. Сутність процесу організації діяльності закладу освіти

За своїм змістовим наповненням, організація діяльності закладу освіти охоплює сукупність управлінських, педагогічних, комунікаційних і ресурсних процесів, спрямованих на досягнення поставлених цілей і завдань. За висновками фахівців [2;3;4], її базовими складовими є:

- організаційно-структурна діяльність, у рамках якої вибудовується ефективна управлінська структура, розподіляються повноваження, визначаються функції та встановлюється відповідальність персоналу;
- управлінські процеси, які пов'язуються з формуванням мети і визначенням стратегічних орієнтирів діяльності, реалізацією функціональних завдань, забезпечення організаційної стійкості і організаційної впорядкованості;
- планування та координація освітнього процесу, виховної роботи, підвищення кваліфікації педагогічних працівників;
- кадрове забезпечення, зорієнтоване на підбір, адаптацію, стимулювання, та професійний розвиток працівників;
- фінансово-економічна діяльність, що включає планування бюджету закладу, пошук позабюджетних ресурсів, раціональне використання коштів;

- інформаційно-комунікаційне забезпечення, що пов'язується з належною організацією документообігу, обміном інформації, внутрішньої та зовнішньої комунікації;
- моніторинг і контроль, як інструмент систематичного відстеження результатів освітньої діяльності, якості освіти, управлінських процесів;
- інноваційна діяльність, в рамках якої створюються умови для впровадження нових технологій навчання, управління, цифрових сервісів;
- соціально-психологічна робота, зорієнтована на формування позитивного мікроклімату, вироблення засад корпоративної культури, створення дієвих механізмів мотивації персоналу;
- організація безпечного середовища та безпеки освітнього процесу, створення комфортних умов праці.

Зміст організації діяльності закладу освіти поєднує адміністративний, педагогічний, управлінський та соціальний аспекти функціонування установи. Базовими елементами організаційної діяльності в закладі освіти є: організаційна структура управління (ієрархія управління); управлінські процеси (функціональний блок); ресурсне забезпечення (кадрове, матеріально-технічне, фінансове); інформаційно-комунікативна система; організаційна культура та соціально-психологічний клімат; умови праці, навчання та безпекове середовище.

Загалом, проведені дослідження дозволяють констатувати, що організація діяльності є центральною ланкою управлінського процесу, що забезпечує реалізацію цілей і завдань освітньої установи через раціональне поєднання ресурсів, координацію дій суб'єктів управління, створення оптимальних умов праці та навчання.

Удосконалення організаційної системи можливе лише за умови поєднання різних підходів, що дозволяє досягти балансу між структурною впорядкованістю, гнучкістю управління, процесами

та цінностями освітньої організації. Головною метою такого удосконалення є створення ефективно функціонуючої, адаптивної та результативної системи, орієнтованої на досягнення високої якості освітніх послуг та стійкого розвитку.

Список використаних джерел:

1. Міністерство освіти і науки України - офіційний сайт: URL: <https://mon.gov.ua/tag/>
2. Онишків З. М. Основи управління закладом загальної середньої освіти : навчальний посібник. Тернопіль : Навчальна книга. Богдан, 2018. 192 с.
3. Тенденції та проблеми управління закладами освіти: виклики XXI століття: монографія / ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України за науковою ред. М. О. Кириченка; редкол.: М. О. Кириченко, О. В. Алейнікова. URL: <https://www.researchgate.net/profile/Nataliia-Prykhodkina/publication.pdf>
4. Управління закладом освіти: Підручник / С.Г. Немченко, В.В. Крижко, О.С. Боднар, В.В. Радул, О.М. Старокожко, Ю.І. Кондратенко. 2-е вид. перероб. і допов. Бердянськ: БДПУ. 2022. 506 с. URL: <https://eprints.zu.edu.ua/34103/1/29.pdf>